

Številka: ...

Datum: 2. 3. 2026

Na podlagi tretjega odstavka 3. člena Zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS št. 58/2011 s spremembami; v nadaljevanju: ZDT-1) je Državnotožilski svet na 46. redni seji, ki je potekala 2. 3. 2026, v zvezi z vlogo ... državne tožilke A. A. z ...,

o d l o č i l:

1. Sodni svet RS je z dopisom št. ... kršil samostojnost A. A., ... državne tožilke na ... državnem tožilstvu ...
2. Državnotožilski svet predlaga Sodnemu svetu RS, da prekliče svoj dopis št.

O b r a z l o ž i t e v:

I.

Sodni svet RS je z dopisom št. ... obvestil ... državno tožilstvo ... (v nadaljevanju: ...), da se je na 34. seji, ki je potekala 15. 1. 2026, seznanil z vlogo članov politične stranke Nove Slovenije, v kateri slednji ... pozivajo k pojasnilu glede faze (pred)kazenskega postopka zoper njih ter vlagajo zahtevo za dokončanje tega postopka. Glede na to, da ni povsem jasno, v kateri fazi je postopek, Sodni svet RS šteje, da je njegova pristojnost podana, saj bi lahko šlo tudi za postopek, ki je že v teku pred sodiščem. Navaja, da razume navedbe članov Nove Slovenije in njihov položaj. Ob zavedanju, da je državno tožilstvo samostojen organ, izpostavlja, da so načela, po katerih se morajo ravnati pravosodni organi, skupna. Postopki morajo biti vodeni zakonito in brez nepotrebnega odlašanja. Nadalje Sodni svet RS ugotavlja, da gre za zapleten postopek, kjer je skrbnost in natančnost državnega tožilstva v procesnih zadevah še posebej ključna. Ker je v primer vpleten tudi aktualni evropski poslanec, ki v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije že uživa imuniteto, Sodni svet RS izpostavlja, da ni nepomembno, da se ustrezno in argumentirano izpeljejo postopki za odvzem imunitete pred Evropskim parlamentom.

A. A., ... državna tožilka na ... (v nadaljevanju: državna tožilka), je Državnotožilskemu svetu podala predlog za presojo posega v samostojnost državnega tožilca.¹ Navaja, da je usmerjala predkazenski postopek v zadevi št. ..., da je članom Nove Slovenije na vlogo, ki jo omenja Sodni svet RS, odgovorila 13. 1. 2026 ter da je 2. 2. 2026 v obravnavani zadevi na okrajno sodišče vložila obtožni predlog. V času izdelave dopisa Sodnega sveta RS je bila zadeva v fazi predkazenskega postopka. Meni, da je Sodni svet RS z izražanjem stališč presešel svoje pristojnosti in posegel v njeno samostojnost. Državna tožilka Državnotožilskemu svetu

¹ Predlog št. ... (v nadaljevanju: Predlog).

predlaga, da od Sodnega sveta RS zahteva, naj ne podaja več pravnih mnenj in stališč v obravnavani kazenski zadevi, in sicer v delu, ki sodi v pristojnost delovanja državnega tožilstva.

Na Dopis Sodnega sveta RS se je odzvala generalna državna tožilka RS. Ocenila je, da je Sodni svet RS s svojim postopanjem prekoračil svoje ustavno in zakonsko določene pristojnosti, kar terja odločen odziv državnotožilske organizacije. Med drugim je navedla, da mora biti državni tožilec v konkretnih (pred)kazenskih postopkih samostojen in neodvisen v razmerju do vseh vej oblasti. Dopis Sodnega sveta RS je generalno državno tožilko RS presenetil, saj bi se ga lahko ocenilo kot pritisk na državno tožilstvo v konkretni zadevi.

Predlog državne tožilke je Državnotožilski svet obravnaval kot predlog po tretjem odstavku 3. člena ZDT-1.

Na 46. redni seji je sodelovalo in glasovalo osem članov Državnotožilskega sveta. Člani so se pred odločanjem seznanili z navedenimi dokumenti in z drugim gradivom, ki se nahaja v spisu št.

II.

Predlog je utemeljen.

Načelo samostojnosti državnega tožilca iz 3. člena ZDT-1 pomeni, da je državni tožilec pri opravljanju državnotožilske službe samostojen ter vezan samo na ustavo in zakon.

Samostojnost in neodvisnost državnih tožilcev ni posebej dodeljena pravica ali privilegij, ampak služi kot jamstvo za pošteno, nepristransko in učinkovito pravosodje, ki varuje javne interese in človekove pravice ter temeljne svoboščine. Preprečevanje vmešavanja v delo državnega tožilca, ki mora biti zagotovljeno z ustrezno oblikovanimi jamstvi, se nanaša predvsem na pristojnosti državnega tožilca v sodnih postopkih, v katerih sodeluje. Izvajanje teh pristojnosti mora uživati varstvo tako pred zunanji kot notranji pritiski.

Državnotožilski svet je samostojen organ državnotožilske samouprave, ki ima položaj varuha samostojnosti državnega tožilca.

Državnotožilski svet poudarja, da v odločitve državnega tožilca v konkretnih zadevah, razen v primerih, izrecno določenih v ZDT-1, ni dovoljeno posegati. Zaradi vloge, ki jo ima kot nosilec funkcije pregona v kazenskem postopku, je treba preprečiti nedopusten vpliv nanj. Tega se morajo zavedati vsi nosilci oblastnih funkcij, ki morajo pri svojem delovanju ravnati znotraj meja svojih pristojnosti. V nasprotnem primeru lahko njihovo (zavedno ali nezavedno) ravnanje pri državnem tožilcu povzroči dvom, ali mora pri izvrševanju svoje temeljne funkcije morebiti upoštevati še kaj drugega kot zgolj ustavo in zakon.

Državnotožilski svet ugotavlja, da se je Sodni svet RS s podajo napotkov državni tožilki za postopanje v zadevi št. ... spustil v presojo kazenskega pregona, ki je temeljna ustavna funkcija državnega tožilca. Prav tako se je spustil v vrednotenje različnih zunajprocesnih okoliščin. S tem je hudo prestopil meje svojih pristojnosti in se na ta način vmešal v delovanje in odločanje državne tožilke, ki je samostojna in neodvisna.

Glede na vse navedeno Državnotožilski svet ocenjuje, da je Sodni svet RS z dopisom št. ... kršil samostojnost državne tožilke.

III.

Pri varovanju tako pomembnega načela kot je samostojnost državnega tožilca Državnotožilski svet pričakuje, da bo Sodni svet RS (kot tudi vsak drug nosilec oblastne funkcije) v odnosu do državnih tožilcev ravnal na način, ki bo skladen z zahtevami ustave in zakona. Le tako je mogoče učinkovito varovati vlogo državnega tožilstva ter njegov ugled, pa tudi sistemsko in dolgoročno zagotavljati samostojnost in neodvisnost državnega tožilca, ki predstavlja ključno jamstvo načela pravne države iz 2. člena Ustave RS.

Državnotožilski svet je v skladu z določbo tretjega odstavka 3. člena ZDT-1 pristojen, da v primeru ugotovljene kršitve samostojnosti državnega tožilca kršitelju predlaga njeno odpravo. Upošteva navedeno in naravo kršitve Državnotožilski svet Sodnemu svetu RS predlaga, da prekliče dopis št.

dr. Zvonko Fišer
predsednik Državnotožilskega sveta